24.10.2018

Vanhempi hallitussihteeri Teemu Nikula

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN KUULEMINEN, HE 128/2018 VP

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Riistanhoitomaksun suuruudesta säädetään riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 1 §:ssä. Jokaisen, joka harjoittaa metsästystä tai toimii metsästyslain (615/1993) 30 §:ssä tarkoitettuna metsästyksen johtajana, on metsästysvuosittain suoritettava valtiolle riistanhoitomaksu. Henkilö, joka toimii metsästäjän apuna koiran ohjaajana tai hirvieläimen metsästyksessä ajomiehenä taikka vastaavalla tavalla avustaa metsästyksessä, ei ole velvollinen suorittamaan riistanhoitomaksua. Maksun suorittaneelle annetaan metsästyskortti. Riistanhoitomaksun suuruus on 39 euroa metsästysvuodelta.

Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha, joka vastaa vähintään sitä määrää, minkä kolmen edellisen vuoden metsästäjämäärien perusteella arvioidaan samana vuonna kertyvän riistanhoitomaksuina. Tästä määrärahasta myönnetään vuosittain Suomen riistakeskukselle ja riistanhoitoyhdistyksille valtionavustus niille riistahallintolain (158/2011) 2 ja 14 §:ssä säädetyistä tehtävistä aiheutuviin käyttö- ja pääomamenoihin sekä metsästäjäin ryhmävakuutuksesta aiheutuviin menoihin.

Lisäksi määrärahaa voidaan käyttää riistanhoitotoimenpiteisiin, niihin liittyvään kokeilutoimintaan ja muuhun riistatalouden edistämiseen, metsästysmuseotoiminnan tukemisesta aiheutuviin menoihin, vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuvien valtakunnallisten metsästäjäjärjestöjen suorittamaan valistustyöhön ja metsästysseurojen riistanhoitoa edistävien hankkeiden toteuttamiseen sekä maanomistajien suorittamien riistan elinympäristöä merkittävästi parantavien hankkeiden toteuttamiseen.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan alle 18-vuotiaiden riistanhoitomaksua alennettavaksi nykyisestä 39 eurosta 20 euroon. Nuorten riistanhoitomaksun alentaminen vähentäisi metsästysharrastuksen kustannuksia ja kannustaisi nuoria metsästyksen pariin. Lainmuutokselle on tarve, koska metsästäjäkunta ikääntyy. Riistanhoitomaksun suorittaneiden metsästäjien keski-ikä on noussut 49,5 vuodesta 51,3 vuoteen vuosina 2012-2017, kun samaan aikaan alle 18-vuotiaiden metsästäjien määrä on vähentynyt. Metsästäjien ikääntyminen heikentää yhteiskunnan kykyä rajoittaa haitallisia ilmiöitä, kuten esimerkiksi ylisuurten riistakantojen tai haitallisten vieraslajien aiheuttamia vahinkoja.

Esityksen vaikutus riistanhoitomaksun kokonaiskertymään on maltillinen. Metsästyskortin maksaa vuosittain noin 300 000 metsästäjää, joista noin 8600 on alle 18-vuotiaita. Nuorten riistanhoitomaksun alentaminen vähentäisi maksutuloja vain noin 160 000 eurolla. Riistanhoitomaksun vuoden 2019 arvioitu kokonaiskertymä on 11 751 000 euroa. Esityksen laajempien vaikutusten arviointi on vaikeaa, koska metsästysharrastuksen kustannusten vaikutuksia ei ole juurikaan tutkittu harrastuksen aloittamiskynnyksen näkökulmasta.

Tarve nuorten metsästysharrastusta tukeville toimenpiteille on ilmeinen. Harrastuksen aloittamisen esteitä on kyettävä poistamaan, ja nuorille on tarjottava metsästysmahdollisuuksia. Erityinen vastuu tästä kuuluu metsästysseuroille. Suomalaisen eräkulttuurin jatkuvuuden kannalta on ratkaisevaa, että nuoret saadaan mukaan metsästysharrastukseen.